

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők

Telefon 21. szám

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 265. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre	24 kor.
Félévre	12 .
Negyedévre	6 .
Egy hóra	2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —	

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Péntek, november 20.

A vége felé.

Budapest, november 20.

Nem nehéz kitalálni, hogy elértek az obstrukció végnapjai. Még gedig két okon:

Ha a tisztességes leszerelés be nem következik, az obstrukció éppen úgy fog elsorvadni, mint a hogyan a meleg napfény elsorvasztja a borus, hűvös időben felsarjadzott mérges gombákat. Kivált tegnap óta vált ez nyilvánvalóvá, a mikor gróf Tisza Istvánnak nevezetes nyilatkozatából mindenki megértette, hogy a szabadelvűpárt katonai és kiegyezési program-pontjai a zavaros helyzetet nemcsak elméletileg, hanem a gyakorlati politika terén is egészen földerítették.

Valóban nincs ezek után többé semmi értelme a maroknyi csoporttá redukálódott ellenzéki töredék erőszakos ellenállásának. Igaz, nem volt értelme annak előtte sem. A parlamenti pár'erőszak kifejtése — mint azt nem régen maga a függetlenségi párt vezére annyi alkotmányos korrektséggel magyarázta meg — csakis a megsértett nemzeti jogok védelmében és akkor is csak bizonyos feltételek mellett jogosult. Am a magyar állam szuverénitása annak előtte sem volt megtámadva egyetlen ponton sem. Az ország előtt azonban legalább valamelyest érthetővé tette az ellenállást az a körülmény, hogy az 1867. évi XII. törvény-cik felfogásában az általános megnyugtatóra szükséges világosságot elérni nem sikerült. Elismerjük, idő kellett hozzá, a míg a pártok egymásközt, de a maguk kebelén belül is tisztázhatták az 1867. évi XII. t-c. vitás értelmét úgy, hogy az teljes összhangban legyen Magyarország állami önnállásával. Most azonban mindez megtörtént és a parlamenti pártok éppen tegnap arról is meggyőződhetek, hogy a tisztázott program-pontok Ausztriával való viszonyunkban éppenséggel nem platói ki-

jelentések, hanem igenis bírnak komoly gyakorlati tartalommal. Az obstrukciót tehát ezek után folytatni, vagy azt éppen az Ausztriában fölmerülő nyilatkozatok kedvéért melegengetni tovább, oly képtelenség volna, a mivel senki sem érthet többé egyet az országban, ha csak a maga hazájának jóléte iránt vaksággal nem verte meg a balvégzet.

Az obstrukciót maga a politikai helyzet egészséges alakulása lokalizálta tehát egy olyan szűk területre, a hol legfőleg csak egyesek mértéktelen szenvedélyesége vagy apró taktikai játéka tarthatja ideig-óráig. Azt, hogy a nemzet jóhiszemű, hazafias rétegei, a helyzet teljes föderítése után, nem tartanak többé vele, elvégzett dolognak kell tekintenünk. Annál is inkább ilyenek, mivel a törvényhozás hosszas megakadása és a kormányzás ingadozásai által okozott gazdasági károk, sajnos, kézzelfoghatólag is megmagyarázzák, hogy mit fizet a magyar nemzet ezért az elhibázott politikai vállalatért.

Egyébiránt a függetlenségi párt, mint ilyen, már maga is kívül áll ezen a vállalaton. A párt vezére és legtekintélyesebb tagjai hazafias belátásuk által indítva, megnyugvást találtak és találhattak is abban, hogy az ország önálló államiségét maga a szabadelvűpárt segítette az osztrák felfogással szemben vitán kívül helyezni. A súlyos krízis továbbtengetésének s a törvényhozás föltartóztatásának oka tehát a függetlenségi párt szempontjából sem forog fönn többé. A közjogi ellenzék tulnyomó és mindenestre tekintélyesebb része logikusan és elveihez híven járt el, a mikor az alkotmány folytonosságát a maga részéről az országnak ezek után visszaadni kész volt. Hiszen ezzel semmiről sem mondott le, a mi politikai akcióképességéhez tartozik. Csakis a közjogi ellenzék párt-egységének megkiméltése lehetett az, a miért a függetlenségek többsége a szen-

vedélyesebb kisebbségnek az obstrukció kérdésében cselekvési szabadságot engedett. De most, a mikor a közjogi fölfogás lényegében, úgy hisszük, a pártok közt többé különbség nincsen s a magyar állam szuverénitásának legfontosabb kérdései immár a gyakorlat terén is rendezetteknek bizonyultak, magának a függetlenségi pártnak joggal feltett pártegysége az ország előtt való tekintélye kívánja azt meg, hogy az obstrukció töredék az erőszak politikájával, éppen a maga javára való tekintettel fölhagyjon.

Ezt nem captatio benevolentiae gyanánt mondjuk, hanem a magyar parlamentarizmus érdekében. Mivel a tisztázott helyzetben s az 1867. XII. törvény-cikk lényegének ily tiszta megvilágítása után teljesen lehetetlen, hogy egy ellenzéki töredék az erőszakot a maga megkisebbitése nélkül folytathassa, a függetlenségi párt magára nézve is kényszerítő szükség, hogy az annyi erőpazarlással indult „nemzeti ellenállás” végre se jusson az elzúllás, a neveltségesség vagy a gyanu állapotába. Mindenképpen hiba lenne magára a szélső párt is, ha az obstrukció töredék azt bizonyítaná be, hogy az ország hazafiasságának ily nagymérvű igénybevétele utóvégre is csak egyes politikusok szenvedélyeskedésének érdekében történt. A függetlenségi pártot senki sem szeretné ebben a helyzetben látni, még mi sem, a kik bár kezdetül fogva harcoltunk ellene, de a magyar parlamenti pártok tekintélyét és hitelét mindezek fölött való érdeknek tartjuk.

A törökkanizsai választás. Törökkanizsáról jelentik lapunknak: Akik ugynevezett „érdekes” választást reméltek, ugyancsak csalódtak: Tallian Bélának nincs ellenjelöltje s most már biztosra vehető, hogy nem is lesz. A népszerű képviselőt tehát egyhangulag fogják e hó 23-án megválasztani.

A „TORONTÁL” tárcája.

Őszi dalok.

I.

Hűvös szelektől zug a lég,
S mi cifra, szép volt, úde, zöld,
Nagy utra készül: hegy, mező;
Meghalni készül im a föld.

Az ibolya s a gyöngyvirág,
A róza és a tulipán
Nem disztelen, csak nem virít,
S meghal az ősznap hajnalán.

Csak menj a kertbe, óh csak menj;
Lombtól megfosztott bár az ág,
... S ha nem találsz is ibolyát:
Az őszi róza is virág.

Ne bándd, hogy ősz van, óh ne bándd;
Csak hulljon, hulljon a levél.
A dér, a fagy, eljön az is,
S mit nem szeretsz: eljön a tél.

Hogy nem nyílik majd több virág?
Ez nem szól annak, ki szeret,
Hisz' annak minden csupa dal
És minden évszak kikelet.

II.

Borul, borul, egyre borul,
Mind szomorubb lesz a tájék,
Nehéz, kormos fellegekbe,
Gyászba borul a derült ég.

Szürke ködbe vész el minden...
Vándor darvak messze szállnak,
Mind kitér, mi csak kitérhet
Zord utjából a halálnak.

Minden lankad, minden mulik:
Ringó kalász, tölgyes erdő.
A halál az sohse kérdi:
Melyik termő, melyik meddő.

... Én jó kedvem, ifju évek
Ugy tűntök el, mint a pára.
Mosolygásom: lelkem fénye,
Mind elmulik nemsokára.

... A harang zug. Temetés lesz.
És én nem is veszem észre:
Álmaimat, jövődömet,
Hogy viszik a temetésre.

Czarina Szilárd.

A nyomorék.

Méla csönd honolt a szép zöld parkban, sűrű lombzatok között végtelenül kellemes és oly nyomasztón szomorú volt a hely. A zöld gyepszőnyegen kis kékcsoki állott és benne, mint a fagyól meggémberevedve fiatal szép leánya ült. Béna, nyomorék lábait a takaró alá rejtette, gyöngye kis kacsói reszketve játszadoztak rajta, halottsápadt arcán mély szomorúság ült.

A kocsis mellett a fűvön ült kis nővére, a hű vezető. Tépte a virágokat, koszorukat kötözött és kacagva, nevetve a beteg hajába tüzte.

Tulról zene hallatszott, vidám, gondtalan emberek vonultak el a kertrács előtt, hangos nevetés, tréfa hatott el a leánykákig.

— Hallod nővérem, mily vidámak az embe-

rek? — kezdé a beteg, és gyöngye reszketés futotta át tagjait. — Nem akarsz te is kissé odamenni, megnézni a felcicomázott embereket? Hagyj addig magamra, aztán jer újra értem!

— Nem édesem, itt maradok nálad, nem akarok szórakozni, míg te itt szomorkodol; nem volna örömem, rád gondolnék mindig.

A szegény nyomorék kihajolt kocsijából.
— Csókolj meg nővérem! — szólt és szemeiben fájó könyvek csillogtak.

— Tudod — kezdé a kicsi — mit mondott tegnap az orvos jó apáknak? A betegség kedvező lefolyást vesz, a fájdalmak lecsillapodtak, még csak pár heti türelem, és az elvesztett lábakat pótolni fogjuk; aztán — csevegte vidáman a gyermek — újra egészséges lábaid lesznek, lepékét üzünk tarka réten, fogósdit játszunk, aztán te is jöhetsz a zenéhez, táncolhatsz, oh mint örülök már most is!

— Édes kis hugom, ami elveszett, az már vissza nem adható. Az orvos ur jó ember, és én halás vagyok érte, hogy annyit fírad velem és hogy atyánkat annyira biztatja, kit nyomorúságom bánata lesújt, de azok a lábak, miket ő ad, nem fognak engem hordhatni, én szegény nyomorék vagyok!

A kicsike felzokogott!
— Hát már nem lesznek lábaid; nem játszatsz velem fogósdit és nem látalak többé táncolni. Szegény, szegény nővérem!

— Látod — kezdé a beteg kis szünet után reszkető hangon — ha szerencsétlenségemre gondolok, mindig azt hiszem, Isten küldte rám e megpróbáltatást, mert előbb nagyon, nagyon boldog voltam. Te még kis gyermek vagy, alig érted, a mit mondok, és mégis azt hiszem, jó lesz, ha elmondok, ki tudja, később lesz-e reá időm. Jer

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Személyi hír.** Szőcs Mihály őrnagy, a m. kir. II. sz. csendőrkörlet parancsnokhelyettese, hivatalos ügyben Nagybecskerekre érkezett.

— **A pancsovai kiállítás.** Versecről jelentik: Pancsova város előkészületeket tesz egy ott megtartandó gazdasági és iparkiállításra. E célból Mattanovich Adolf polgármester, Pavlovics György főmérnök és Stodola Pál kiállítási titkár néhány nap előtt városunkban jártak, a hol felkeresték Zákó Milán főispánt és Maszary Rezsőt, kiállításunk volt igazgatóját, hogy velük a nagyarányú vállalkozás rendezéséről értekezzenek s tőlük erre vonatkozó tanácsukat, illetve tapasztalataikat kikérjék, a mivel azok készséggel is szolgáltak. A kiállítás, amely négy heti időtartamra van tervezve, eddigi megállapodások szerint jövő év augusztus hó 14-én nyílik meg, nagyobb siker elérése céljából azonban valószínűleg 1905. év hasonló időszakára fogják halasztani.

— **Uj zárdafőnöknő.** Temesvárról jelentik: A mehalai „Erzsébet-egyesületi” intézetek eddigi érdemteljes főnöknője, Rieksz Már. Ludmilla magasabb előléptetése folytán áthelyeztetett és helyébe Gaál Mária Róza neveztetett ki főnöknőnek.

— **Az új hadtestparancsnok.** Néhány nap előtt megirtuk, hogy lovag bayersheimi Schwitzer Lajos tábornagyot, a temesvári 7. hadtest parancsnokát a nyugalomba vonuló Appel br. helyébe Bosznia és Hercegovina kormányzójává neveztek ki. Uj parancsnoka obstorfi Probst Emil tábornagy lesz, a ki ez idő szerint a nagyszabani 12. hadtest parancsnoka. Probst Emil magyar ember; Kassán 1838. május 7-én született és 1857-ben neveztek ki hadnagygyá a 34. gyalogezredben. 1859-ben, mint vezérkari százados az olaszországi és 1866-ban a Poroszország ellen viselt hadjáratban tünt ki, s ezért legfelsőbb elismerésben részesült. 1870-ben a király katonai irodájába osztották be, — egy év múlva e minőségben a 3. huszárezred állományába osztották be. Mint alezredes a kassai, majd a temesvári hadtest vezérkari főnöke lett, 1879-ben ezredes lett és e rangban a gráci főhadparancsnokság, s később a 3. hadtest vezérkari főnöke. Mint vezérőrnagy a krakói, gráci és trieszti gyalogdandárok, majd a prágai gyaloghadosztály parancsnokává neveztek ki. 1896-ban, mint altábornagy lett a szebeni 12. hadtest parancsnoka; 1898. óta tábornagy. Az 51. gyalogezred tulajdonosa, valóságos belső titkos tanácsos, s az I. osztályú vaskoronarend tulajdonosa.

ide közelébb hozzám, hogy ne beszéljek oly hangosan, így, és most hallgass rám figyelmesen.

— Emlékszel még arra a szép szöke tisztre, a ki azelőtt oly gyakran látogatott meg és nekem oly szép játékszereket hozott; oly gyorsan futott át a réten, mint a nyúl és mi alig tudtunk nyomába érni, aztán milyen nagyon kacagott, mikor te egy papírszetekét rejtettel sapkájába, melyre azt irtad: Szeretlek! Mesés könyvekben gyakran olvashattál elátkozott királyleányokról, lovagokról, a kik megmentették, aztán milyen nagyra szerették egymást. Látod, ilyen lovag volt a szöke tiszt is és én voltam a királyleány; ő szeretett, én is jó szemmel néztem, és ő kérte atyántól, hogy neje lehessen.

— Oh ez már szép — kiáltott a kicsike, — így hát tiszt neje leszel és a kaszárnyában fogsz lakni; ott szép nagy udvar van, ott vidáman fogunk játszani, majd a szép szöke tiszt dobja a labdát és mi... Igen, de a lábaid — szakítá félbe a gyermek ártatlan csevegését. — Nos, addig talán fogsz járni, és én majd szépen megkérem az orvos urat...

Itt hirtelen elhallgatott, mintha észrevette volna, hogy nem jó e tárgyról beszélnie. — Kérlek nővérem, beszélj tovább, oly szívesen hallom e történetet, — esedezett és fejét hizelegre hajtá nővére ölébe.

A beteg sovány gyöngye kezével végig simitá a gyermek lágy fürtös fejét és folytatá:

— A szöke tiszt igazán nagyon szeretett, naponta eljött és mindig hozott valami ajándékot. Tudod, az a kis ládácska szobánk sarkában, abban tartottam a kis ajándékokat, nehogy valami elveszzen vagy eltörjön. És ha meghalok — a beteg hangja fátyolozott lett, pompán, rekedten tört elő mellől — ha Isten magához venne, ígérj meg nővérem, hogy e szekrényre vigyáznál fogsz, megőrzöd, mint ereklyét!

— **Áthelyezés.** A honvédelmi miniszter Krzpelka Jenő m. kir. 5. honvédegyezredbeli hadnagyot, Krzpelka Károly szegedi m. v. üzletvezető fiát Szegedről az ezred Nagybecskereken állomásozó zászlóaljához helyezte át.

— **Virághullás.** Ismét egy fiatal, reményteljes életet oltott ki a könyörtelen halál. Ugyanis, mint mély részvéttel értesülünk, Anna Jánosnak, városunk egyik köztisztviselőjének és szeretetben álló polgárának ifjú leánykája Ilonka, az éjjel 12 éves korában jobblétre szenderült. Az elhunyt leánykát holnap délután fél 4 órakor fogják örök nyugalomra helyezni. A mélyen sujtott család vigaszára szolgáljon az általános részvét, mely iránta városszerte nyilvánul.

A család a következő gyászjelentést adta ki: Anna János és neje ugy saját, mint gyermekeik és számos rokon nevében mélyen szomorodott és bánattól sujtott szívvel jelentik forrón szeretett leányuk, illetőleg testvér és rokon Ilonka f. évi november hó 19-én este 1/2 11 órakor, hosszas szenvedés után, életének 12-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 21-én d. u. 1/2 4 órakor fognak a gyászházban (Melencei-utca 420. sz.) a róm. kath. vallás szertartásai szerint beszenteltetni és onnan a helybeli róm. kath. hitközségi temetőben lévő családi sírboltban örök nyugalomra tétetni. Nagybecskerek, 1903. november hó 20-án. Aldás emlékére és szende béke lengjen hamvai felett!

— **A vidéki hírlapirodalom köréből.** December 12-én egy minden reggel (hétfőn is) megjelenő politikai napilap indul meg „Független Debreczeni Ujság” címen. Szerkesztője Móri cz Pál.

— **Halálos szerencsétlenség** Nagyikindáról jelentik: Hétfőn éjjel a város szélén a Váloomban, ahol Gavranicity Milos nevű napszamos nemrég minden építési engedély nélkül „házat” épített, mialatt Gavranicity hazulról távol, munkában volt, a nyomoruságos vályogvískő beomlott és úgy az asszonyt, valamint három gyermekét maga alá temette. Az asszonynak irtóztos erőfeszítések árán sikerült magát és két nagyobbik gyermekét, egy 13 éves leány és egy 10 éves fiút az omladék alól kiszabadítani, harmadik gyermekének azonban, a 7 éves Velykónak csak hullája került elő. A gyermek hulláján végzett boncolás a halál okául fulladást konstatált.

— **Az elkártyázott asszony.** A novellákból és a bácskai pletykákból ismert történet érdekes változattal megismétlődött most Krakóban, mint onnan a T. K.-nek írják. Egy könnyelmű férj a felesége jelenlétében elkártyázta mindenét s a mikor egyebet nem tehetett a kártyára, a feleségét tette fel a barátja szerencséjének ellenében. A férj a játszmát elvesztette. Hanem mikor a nyertes jóbarát udvarias modorban a menyecskehez lépett és karját nyújtotta annak, az asszony olyan pofonrohammal fogadta, hogy a nyertes nyomban lemondott a nyereségről. Ekkor az asszony a vétkes férj ellen fordult és úgy helybenhagyta, hogy a férje sebeit a gyógyszerháznál kellett tapasztokkal és kötésekkal ellátni. A kedélyes kártyapartin sokat kacagnak a krakói társaságban, mert a menyecske ismert szépség s a

Tekintete kéroleg csüggött kis huga arcán.

— Nem szabad meghalnod! — zokogott a gyermek, — a jó Isten nem vesz magához! — Könyekben tört ki és görcsösen fonta karjait a beteg reszkető teste körül. — Nem fogsz meghalni testvérem, édes jó nővérem, nem, ugy-e nem? Csak meg akartál ijeszteni? — És könyein édes gyermeked mosoly tört át.

A beteg magához vonta kis hugát és megcsókolta a tiszt, angyali homlokot.

A két testvér sokáig tartá egymást átkarolva. Csönd volt, szellő se rezgeté meg a falombot, a bogarak halkan zümmögtek a fűben és a zene is gyöngén, tompán hallatszott át.

— Hadd beszéljek tovább — szóló végre a beteg, mint édes álomból felriadva, — nincs már sok mondani valóm. Emlékszel, mikor a szöke tisztel kikocsiztunk, és én a gyorsan tovarobogó hintóból vakmerően kiugrottam és lábaim a kerek alá kerültek. A szöke tiszt felemelt, és haza hozott; és betegségem alatt is gyakran eljött, megnézni, hogy vagyok, és aztán — ziháló melle alig adta ki a szót — és aztán nem jött többé, nem akarta látni a szétroncsolt lábakat.

A beteg tompán hörögve hanyatlott vissza párnájára. Hirtelen felemelkedett és vonásaiban iszonyu rémület kifejezésével bámult a bokrok sűrűjébe, mintha kísértetet látta.

— Csitt, testvérem, ott, ott, látod, hallod? — hebegé kimerülten.

A járdán messze távolról, eléggé hallgatólag, egy kard egyhangu, kimért pengése hallatszott.

— Ó az, — a beteg ajkáról a fájdalom iszonyu kiáltása lebbent el, — látom, ott, ott, vele — menyasszonya!...

A halvány fej visszahanyatlott a párnára.

Soukop R. W.

férj is jó családból származott, előkelő rokonsággal dicsekvő ember.

— **Tizenegy éves gyilkos.** Zombolyáról jelentik a megretentő esetet: Folyó hó 14-én délután Paul Ervin és Findling Miklós tizenegy éves gyermekek együtt játszottak. A két pajkos fiú játék közben összevesztett, miközben a kis Paul Ervin előrántotta zsebkését és társát megszurta. Findling egy jabszóval összeesett, mire a megremült fiú a megszurtt gyermek szülőihez sietett, a hol elbeszélte, hogy Miklóst játszás közben leszurta. A kétségbe esett apa karja közt vitte haza halálra vált fiát és orvosért küldetett, de mire az orvos megérkezett, a kis fiú már kihellette lelkét. A szurás szíve felett érte és a nagy ért metszette el. A tragikus eset nagy részvétet keltett Zombolyán. A kis fiút, a ki egyetlen fia volt egy módos gazdagembernek, hétfőn temették el. A kis Paul Ervin maga jelentkezett a rendőrségnél a véres késsel a kezében.

— **Tűz.** Harsány tűzilárma verte fel ma éjszaka városunk esendjét. Éjjel után egy 2 óra tájban ugyanis Milin Lázka nagybecskereki földművesnek a Karácsonyi-utcában lévő háza mellett egy szénakazal hirtelen kigyuladt s mielőtt még kellő segély érkezhett volna, a szénakazalhoz közel lévő nádfedeles ház is lángot fogott. A tűzoltóság Kúhn János parancsnokkal az élén, hamarosan a tűz színhelyén termett, akkor azonban már a ház is nagy lángban állott s a benn lévő butorzat megmentésére még csak gondolni sem lehetett, mert minden pillanatban attól kellett tartani, hogy a tetőzet beszakad s a mentési munkátat így csak a szomszédos nádfedeles házak megvédelmezésére szorítkozhatott. Szerencsére szélesend volt s így a tűzoltóság az időközben kivonult honvédséggel karöltve erős munka után sikerült a tűzet lokalizálni, a kigyuladt ház azonban a benne lévő butorzzal s padlások felhalmozott gabonával együtt a lángok martaléka lett. A rendőrség természetesen nyomban vizsgálatot tartott, a melynek folyamán kiderült, hogy a tűz valószínűleg gondatlanság folytán keletkezett. A kár mintegy 1500—2000 koronára rug. A ház nem volt biztosítva.

— **Kezdődnek a zsuruk.** A háztetők első dértakarójával, a vizeken uszkáló első jégpillekkel megérkezik a zsurok szezonja. Itt van az idő, mikor főlegynak a hét bizonyos napjain a szalonok csillárai. A páratlan szerdák és páros esütörtökök, a hét közönséges napjai megint pirosetűs napokká változnak át a hölgy-kalendáriumban. Megnyílnak a bájos kongresszusok, melyek összehozzák a fiatalokat a szent házasság céljából és sokszor elválasztják azokat, akik már összekérültek. Hanem azért mégis csak másodvirágzását éli már a zsur, ami cseppet sem a mi napjaink találmánya. Madame Roland és madame Necker ragyogó szellemessége teremtette meg még a tizennyolcadik század végén az első zsur, melyen nem kisebb dolgot készítettek elő, mint a nagy francia forradalmat. Akkor Klió is rendes vendége volt a szalonoknak, míg most csak a kis Amor settenkedik ott a függönyök mögött, a pálmalevelek közt, vagy az ablakmelyedések felhomályában. A könnyű gúnyjú kis Amor, akit bekergettek már a haragos szelek a korzóról a meleg, a puha, a ragyogó szalonokba. Szereti, nagyon szereti a zsurokat a kis isten s amíg kitart mellettük, addig mindig lesznek zsuruk a világon...

— **Vásár.** A tegnapi megkezdett országos vásárt ma folytatták. A szarvasmarha és a sertésfelhajtás igen megesappant, a mennyiben a mai napon alig hajtottak fel 200 darab sertést és szarvasmarhát s azoknak is csak nagyon kis részét el. A kedvezőtlen eredménynek okozója az eső, a mely már tegnap dél óta kisebb-nagyobb megszakítással tart s a mely elriasztja a közönséget a vásár látogatásától. Ugyancsak ma kezdték meg a lóvásárt is. Délig mintegy 550—600 darab lovat hajtottak fel, a melyeknek ára nagyon különböző volt. Az első minőségű lovak átlag 500—800 koronáért keltek el, míg a másodminőségűeknek az ára 200—250 korona, azonban ennél még olcsóbb lovakat is hajtottak fel. A lóvásárt holnap még folytatják. A kirakó vásárt, a mely eddig nem mutatkozik valami kedvezőnek, holnap délben kezdik meg.

— **Elvezett bot.** Mucsalov Iván nagybecskereki földbirtokos a vasárnap folyamán egy „Mucsalov” felirással ellátott ezüst fogóju ébenfa botot elvesztett. A megtalálót kéri, hogy a botot kellő jutalom mellett szíveskedjék tulajdonosához juttatni.

— **A féláru vasuti jegyek.** A féláru vasuti jegy váltására jogosító arképes évi igazolványok az 1904. évre idejekorán leendő érvényesítésük végett a magyar királyi államvasutak igazgatóságához (VI. ker. Andrássy-ut 73—75. sz.) már f. évi október hó 20-ától kezdődőleg beküldhetők, azok az igényjogosultak pedig, kik a f. évben ily igazolvány birtokában nincsenek, de ilyet az 1904. évre váltani kívánnak, az igazolvány ki-

állítását ugyancsak a fenti időponttól kezdve kérelmezhetik. Nehogy tehát az igazolványok érvényesítése, illetve az új kiállítás körül késelem merüljön fel: figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az érvényesítés kieszközölését, illetve az új igazolványok kiállítását az előirt módon mielőbb kérelmezzék. A nyugdíjasok lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által nyugdíjas minőségüket és azt, hogy díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek, folyamodványaikon igazolatni tartoznak.

Legjobb paprika a Pálffy-féle szegedi rózsapaprika.

Irodalom.

Művészeti Könyvtár közös cím alatt képzőművészeti monografiák sorozatát indítja meg a budapesti Lampel Róbert (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udvari könyvkereskedése. Ezzel az elhatározásával a cég régi hiány megszüntetésére törekszik. Hazánkban egy parlagon lévő terület fölszántására és bevetésére nyit alkalmat azoknak a tudós szakférfi'knak, kik a művészetek és nagy művészegyéniségek kialakulásának és hatásának jelenségeivel eddig nálunk legfőkébb csak a saját lelki ösztöneik kielégítése végett, a szépségért iránt való nemes hevületből foglalkoztak, de sem terök, sem közönségük nem volt, hogy tanulmányaik eredményét elmondhatták volna, vagy elmondaniok érdemes lett volna. A teret ezennel megnyitja előttük, a közönség pedig, mely hallani akarja őket, — keletkezésben van. A kiadvány nem választja mintául egyikét sem ama kiadványoknak, melyek a külföldön hasonló céllal jelennek meg, s közülök némelyiknek — bizonyára, hazai vállalkozás hiánya miatt — itt Magyarországon is jelentékeny olvasó közönsége van. Műdszerben és szellemben is teljesen a hazai viszonyok és szükségletek ismerete alapján fog haladni; tudományos mélységet a szellem derűjével, komoly megbízhatóságot előadásban való elevevéssel kívánja egyeztetni. Tudakos nagyképűség és unalmas tekintélyeskedés számára nem lesz tér. A kiadó cég végkép mellőzi azt a bizonyos körökben még ma sem szokatlan felfogást, hogy a tudomány nem ereszkedhetik le a megérthetőség és élvezhetőség alacsony színvonalára. A kötetben örömet lelheti a komoly tanár s a fiatal, eszes növendék egyaránt, az irodalmi csemegékhez szokott urnó éppen úgy, mint az egyszerű, művelt családi asztalkör és egyáltalán mindenki, a ki ismereteit száraz adatok és okoskodások kínzásaitól menten akarja kiegészíteni. Művészeti segédkönyveket akar a cég adni az iskolának és minden művelt embernek. A szerkesztést Koronghi Lippich Elek dr. végzi, a kinek neve úgy itthon, mint a külföld előtt is, szorosán köt össze azokkal a reformokkal, melyek a közoktatásügyben és a társadalom nevelésében a művészet szempontjait meghonosították. Az ő gondoskodása biztosítja arra, hogy a cég programja végrehajtható. A szakbeli írók megválasztásában, a módszernek a célhoz alkalmazásában s a művek megjelenésének izlésében az ő lelkesége fog érvényesülni. Korszakokban, irányokban, egyéniségekben feldolgozni fogja a vállalat a művészet egész történetét. Minden kötet önálló, befejezett mű lesz. Ezuttal megjelennek a következők: Budapest művészete a török hódoltság előtt Divald Kornéltól. Füzve 6 kor., diszkötésben 8 korona. Donatello Eber Lászlótól. Füzve 6 kor., diszkötésben 8 korona. Michel-Angelo Buonarrotti Mellier Simontól. Füzve 8 kor., diszkötésben 10 kor. A legközelebb megjelenő kötetek egyike: Fadrusz János dr. Lázár Bélától. A következő kötetek munkában vannak: Lionardo da Vinci, Munkácsy Mihály, Raffael, Paál László, Székely Bertalan, Böcklin és köre. A barbizoni iskola, A fiatalok. A művészetek elmúlt korszakainak és egyéniségeinek egész sorozata fog ezek után következni, nem mellőzi sem a hazai, sem a külföldi művészetek legújabbkori felvirágzásának jelenségeit és kimagasló alakjait sem a kiadó cég. Évenként 3-4 kötet kiadását tervezik. Az első három kötet most jelenik meg. A diszes, de könnyen kezelhető, gazdagon illusztrált kötetek ára terjedelemtől függően, előreláthatólag füzve 6 és 8, kötve 8 és 10 kor. között fog változni. Tíz kötetből álló sorozat előfizetési ára (kötve) 80 korona. Minden kötet különálló művet tartalmazván, külön is megszerzhető lesz, de tekintettel arra, hogy a vállalat uttörő, és sikeréhez minél lelkesebb és számbavehetőbb támogatásra van szükség, a kiadó cég a szíves érdeklődés jeléül tíz kötetből álló sorozatra szóló előjegyzéseket kér. Tekintve a sorozat évekre való elosztását, s a köteteknek lehető legmérsékeltebb, a külföldi hasonló becsü kiadványokénál nem magasabb árát, az előfizetők alig észrevehető anyagi áldozat árán néhány év alatt már gazdag művészeti könyvtár birtokába jutnak. Ez a vállalat nyújtván legelső alkalmat hazai íróinknak művészettörténeti kutatásokra, s a művészet jelenségeinek érdemlegesebb megfigyelésére ösztönzést, remélhető, hogy a magyar közönség szeretettel fogja a vállalkozást felkarolni.

Közgazdaság.

Vészkerületek Torontálban. A vármegye hivatalos lapjának tegnapi száma közli: Torontál vármegye területén ragadós száj- és körömfájás ügyben alkotott vészkerület Nagyikinda r. t. város vészes. Bálnaki járásban: Karácsonyliget vészes. Csenei járásban: Románkécsa, Horvátkécsa, Öregfalu vészes. Nagyikindai járásban: Szaján, Mokrin, Tiszahegyes vészes, Nákófalva, Nagyikinda miatt mint vészmentes. Központi járásban: Perlasz, Ernesztháza, Lázárföld vészes, Rudolfsnád, Katalinfalva, Lilimajor vészmentes. Szerbnagyszentmiklósi járásban: Valkány vészes. Párdányi járásban: Szerbittebe, Dinyás vészes. Magyarittelebe vészmentes. Módsosi járásban: Tógyér, Módos, Gyér vészes. Fodorháza, Keresztes, Szárca, Csávos, Káptalanfalva vészmentes. Törökkanizsai járásban: Törökkanizsa vészes és Szenthubert, Seultour mint vészmentes községek.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskerekén, 1903. évi november hó 20-án megtartott országos vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	7.—	korona
kétszeres		6.80	
rozsa		5.50	
árpa		4.80	
zab		5.—	
kukorica		5.60	
(ujj)		4.30	
repce		10.—	
széna I.		3.—	
II.		2.50	
szalma I.		1.50	
II.		1.—	
burgonya 50		1.20	
marhahús I.	1 kilogr.	1.04	
II.		—96	
borjú hús		1.20	
disznó hús		1.12	
juh hús		—80	
zsír		1.80	

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november 20-án.

Távirati tudósítás.

Budapest, november 20.

A képviselőház mai ülésén napirend előtt Bernát Béla bizottsági előadó bemutatja a boritaladó leszállítása iránti kérvényeket.

Ugron Gábor és Szederkényi Nándor ezeknek tárgyalását már holnapra kéri.

Tisza István gróf miniszterelnök ellenzi a kérvényeknek napirendre való tűzését, melyet az ellenzék csak azért akar napirendre venni, hogy az ujoncjavaslatot hosszabb időre elodázzák. Erélyes hangon odaszól az ellenzéknek, hogy ne pocskolja el az időt és ne kompromittálja a magyar parlamentet. Kijelenti, hogy addig, míg a Ház az ujoncjavaslatl nem végez, semmiféle sürgős érdeket nem ismer el. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

Ugron Gábor visszautasítja a miniszterelnök erélyes hangú nyilatkozatát és kijelenti, hogy az ellenzék is hasonló hangon fog felelni, de azért mégsem fog elmenni az első vonattal ellenfeléhez bocsánatot kérni.

Erre újból felszólal Tisza István gróf miniszterelnök, kijelentvén, hogy ő ugyan elment Körberhez, mert ha neki egy más kormányelnökkel valami ügye van, azt ő személyesen szokta megbeszélni, de mindazáltal határozottan kijelenti, hogy érzésben és tetteben nem fog megváltozni és máskor sem fogja megengedni, hogy valaki Magyarországot közügyeibe beleavatkozzék. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Ezután áttértek a napirendre, az ujoncjavaslat tárgyalására, amely alkalommal Gabányi Miklós beszélt a javaslat ellen és kibeszélte az ülést.

A budapest-józsefvárosi választás.

Budapest, november 20. (A „Torontál” eredeti táv.) A Józsefvárosban ma van a választás Berzeviczy Alber miniszter és Lakatos Miklós közt. Eddig Berzeviczy óriási többségben van, úgy hogy győzelme biztosra vehető.

Az olasz borvám ellen.

Budapest, november 20. (A „Torontál” eredeti táv.) Híre járt annak, hogy a kormány rövidebb időre meg fogja hosszabbítani az olaszokkal fennálló szerződést, de a borvám klauzula megszorításával. Most jó forrásból jelentik, hogy a megszorítás egyik része a vörös borok behozatali vámkedvezményének törlése lesz. Bortermelő körökben e hírek nagyon örvendenek, mert a hazai vörös borok értéke bizonyára emelkedni fog.

Körber nyilatkozata.

Budapest, november 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Körber miniszterelnök ma egy hozzá intézett interpellációra válaszolva a Reichsrathban kijelentette, hogy sokat kommentált beszédében nem tett egyebet, mint hogy a törvényt magyarázta. Az ő szavainak az volt az értelme, hogy Magyarország közös ügyekben nem hozhat törvényt Ausztria beleegyezése nélkül. Ezt ma is fenntartja. (Tetszés.) Nálunk is vannak — ugymond — sovínisták, de az még nem esett meg az osztrák Reichsrathban, hogy a szomszéd állam polgárait idegeneknek nevezték. Ezt kívántam konstatálni, valamint azt is, hogy erre az impulzus a magyar miniszterelnöktől jött. (Tetszés.)

A százezer koronás sikkasztás.

Budapest, november 20. (A „Torontál” ered. táv.) A belügyminiszteriumi sikkasztó segédhivatali igazgató Kádár Kálmán ügyében felmerült az a gyanu, hogy Kádár a sikkasztott pénz nagy részét eldugta, azon célból, hogy akkor, ha majd a börtönből kikerül, azt ismét elővegye.

Egy csendőrhadnagy tragédiája.

Budapest, november 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) A nagy feltűnést keltett öngyilkosságról a következő részleteket sürgönyök Szombat-helyről: Roth Nándor csendőrhadnagy már hosszabb idő óta völegénye volt Tárca törvényszéki tisztviselő leányának. Házasságuk elé azonban nagy és leküzdhetetlennek látszó akadály emelkedett, mert a menyasszony atyja nem tudta megszerezni a kauciót. E miatt egyre késett az esküvő s a szerelmese kétségbe estek. E hó 13-án a csendőrhadnagy édesanyja kíséretében Besztercebányára érkezett s Tárcaéknál szállott meg. A völegény azt hitte, hogy jövendőbeli apósa már rendezte a kaució dolgát. A pénz azonban még nem volt együtt s ez annyira elkésesítette a hadnagyot, hogy mikor egyedül maradt a leánynyal, azt revolverrel szíven lötte, azután pedig a maga fejébe röpített egy golyót. A leány rögtön meghalt, a férfi néhány órával később a kórházban. A városban nagy megdöbbenést és részvétet keltett az eset, mert valószínűnek tartják, hogy a leány nem önként ment a halálba.

Nem bűn a leányszöktetés.

Budapest, november 20. (A „Torontál” eredeti táv.) Szabadkáról jelentik: Érdekes tárgyalás volt tegnap az itteni kir. törvényszéknél. A kir. ügyész nőrablással vádolta Zvekics Dusán, Zvekics Milán, Budulaski Nesztor és Gyáhnac Velyko moholi legényeket, amiért elragadták a szépséges Konyovics Bojanát, hogy az később felesége legyen Dusánnak. Kocsin vitték az elrabolt leányszót Ó-Becsére, Popov Novák szállására, ott tartották nyolc napig s édesatyja ekkor is csak a csendőrség segítségével kaphatta vissza leányát. Ma tárgyalta az ügyet a szabadkai törvényszék büntető-tanácsa. Kitént azonban a tárgyalás folyamán, hogy az elragadott Bojana maga kérte a szerelemnek ezen regényes kinyilvánítását azért, mert arrafelé ez így divik. Ennek alapján a törvényszék a leányszöktető legényeket fölmentette.

Határidő-üzlet.

Budapest, november 20. (A nagybecskerekeli Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak nagyjából változatlanok. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.)	7.74	—
Tengeri (májusra 1904.)	5.25	—
Zab (áprilisra)	5.51	—
Rozs (áprilisra)	6.72	—

Vonatok érkezése és indulása

Nagybeeskerekre, illetve Nagybeeskerekéről.

Érvényes 1903. október hó 1-től.

Erkezik:

a) A nagybeeskereki pályaudvarra
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybeeskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
 Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybeeskereki pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybeeskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.
 délután 5 óra 10 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Pénzt, sok pénzt,

h a v o n k é n t 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét E 978 jellege alatt a következő címre: **Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim**, Meerfeldstrasse. (774-52.46)

31732/III. szám. Magyar királyi államvasutak.
 Budapest-balparti üzletvezetőség.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapest-balparti üzletvezetősége a kezelése alatt álló alább felsorolt vonalak mentén, nevezetesen az állomásokon és a forgalmi főnökségnél a fűtőházakban, szerelvényekben, műhelyekben, osztálymérnökségeknél és az őrházakban elhelyezett szolgálati órák javítására és jókarban tartására ezennel nyilvános pályázatot hirdet, és pedig 1904. évi január hó 16-tól számított három évi időtartamra.

Az üzletvezetőségnek szóban levő vonalait tekintetben két szakaszra osztatnak és pedig:
 I. Szakasz: Érsekújvár (kizárólag), Marchegg (kizárólag), Pozsony, Újváros, Új-Komárom, Pozsony rendező-pályaudvar, Szőlős, Pozsony fiók, Dévény, Újfalva, Szokolca, Dévénytő, Stomfa, Tótmegyér, Nagysurány, Érsekújvár, Privigye, Nagysurány, Kis-Tapolcsány, összesen 467 kilométer.

II. Szakasz: Pozsony (kizárólag), Új-Zsolna, Galánta-Lipótvár, Nagyszombat, Szered, Nagyszombat—Kutti—Broczkó határszél, Nyitra, Jablonic, Brszova-Lipótvár, Úzbegh, Trenesén, Bossán (kizárólag) és Tepla, Trenesén-Teplic, Vlarapass (kizárólag) összesen 424 kilométer.

Azon szakorások, akik a javítási munkák végzésére vállalkozni óhajtanak felhivatnak, hogy iparkamarai bizonyítvánnyal felszerelt ajánlatukat legkésőbb 1903. évi december hó 10-én déli 12 óráig az alulírott üzletvezetőség általános osztályához (Budapest VI. Teréz-körút 62. szám I. emelet 6.) a következő megjelöléssel nyújtsák be: „Ajánlat órák javítására és jókarban tartására 31732/903. számhoz”. A pályázók mindkét szakaszra is tehetnek ajánlatot.

Az ajánlattevők kötelesek folyó 1903. évi december hó 9-én déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 100 korona bánatpénzt készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban letétbe tenni, illetve oda posta útján külön borítékban beküldeni.

(3-1) Az üzletvezetőség.
 (Utánnomás nem díjazatik.)

Thujen,

jetzt die günstigste Zeit zum Aussetzen, von 1—3 Meter hoch, hier aus Samen gezogene, prachtvolle Exemplare, sind billig zu haben bei

Gligorijevity Jóca,

Spezerei- und Mehlhandlung
 Nagybeeskerek, Fruchtplatz.

(891-3.1)

177.041/903. szám.

Magy. kir. államvasutak.

HIRDETMÉNY.

A magyar királyi államvasutak kezelése alatt helyi érdekű vasutak 1903. évi augusztus hó 1-je óta érvényes közös arudijszabásához legközelebb a II. pótlék fog életbe lépni, mely egyéb dijszabási intézkedéseken kívül magában foglalja a kaba-nádudvari, tóketerebes-gálszécs-varannói helyi érdekű vasutaknak a megnyitás napjától és a zólyom-brezó-breznóbánya-tiszolci helyi érdekű vasutaknak a békásvasgyár-vereckői új vonal forgalomba helyezése napjától érvényes dijszabását, valamint a körös-belovár-veőce-barcoi helyi érdekű vasut dijszabásainak kiegészítését.

Ezen pótlék magyar nyelven és külön német fordításban jelenik meg s a magyar királyi államvasutak igazgatóságánál (Budapest, VI. Csengeri-utca 33.) és üzletvezetőségeinél annak idején példányonként 20 fillérért lesz kapható.

Budapest, 1903. november hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

163.348/903. szám.

M. kir. államvasutak.

Legelőcsőbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Uj-Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóin.

Hajójáratok menetrendje.

1903. november hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p.-kor.
2. Indulás Fiuméből Anconába minden hétfőn reggel 7 óra 30 perckor és minden esütörtökön este 8 óra 15 perckor.
3. Indulás Velencéből Fiuméba minden hétfőn és esütörtökön este 8 órakor.
4. Indulás Anconából Fiuméba minden szerdán reggel 7 órakor és minden szombaton este 8 óra 30 perckor.

Menettartam 10 óra.

Velencében érkezés és indulás a Szt.-Márk-téren.

Menetidjak

a hajó-átkelési illetékekkel együtt:

Honnan	Hová	Pénz-érték	Gyorsvonat		Személyvonat III. osztály
			I.	II.	
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40-00	30-00	16-00
-	Cannes	franc	122-45	87-80	-
-	Firenze	-	79-80	58-10	32-50
-	Genova	-	95-55	69-10	38-95
-	Grasse	-	124-60	89-25	-
-	Lyon-Perrache	-	134-55	95-70	-
-	Marseille	-	144-05	102-40	-
-	Milano	-	76-25	55-60	31-05
-	Menton	-	116-30	83-65	-
-	Napoli	-	106-85	77-05	43-60
-	Nizza	-	119-00	85-45	-
-	Róma	-	80-05	58-25	32-60
-	Torino	-	95-40	69-00	38-90
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51-40	37-40	19-50
Berlin	-	márka	103-80	73-50	41-20
Breslau	-	-	80-60	58-00	31-80
Hamburg	-	-	130-20	93-10	54-90

A gőzhajókon egy ágyért két korona utánfizetendő.

A hajó-átkelési díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:
 Diszterem hálólhelyel együtt 16 kor.

I. osztály 12 " " " (fedélzet) 6 "

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötőhelyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenként 4 gyorsjárat és pedig: Zarába, Spalatoba, Metkovicba, Raguzába és Cattaroba, melyek menetrendje az „Utmutató”-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak központi menetjegyi-irodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Budapest, 1903. november hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK A

„TORONTÁL”

KIADÓHIVATALÁBAN.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybeeskereken.

39.044. sz. I.

Magy. kir. államvasutak

budapest-jobbparti üzletvezetősége.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége a vonalai részére 1904. évben szükséges pályafentartási fák szállítására pályázatot hirdet.

Az 1904. évi megközelítő szükséglet, mely a megrendelés alkalmával korlátlanul felemelhető, vagy leszállítható, alább van felsorolva, a végleges megrendelés, mely alkalommal az 1904. évben szállítandó fák pontos mennyisége és méretei szállítóval közöltetni fognak, folyó évi december hó végéig fog megtörténni.

115 köbméter jegenyefenyődeszka, 46 köbméter luc fenyődeszka, 10 köbméter vágott lucfenyőfa, 116 köbméter jegenyefenyő palló, 15 köbméter luc fenyő palló, 55 köbméter tölgyfa fenyő, 141 köbméter faragott puhafa, 105 köbméter faragott tölgyfa, 40 köbméter puha szálfa, 19.000 darab különféle léce, 212.000 darab fedőszindely, 4200 darab kemény kerítési oszlop, továbbá tölgyfa deszka szelmezetben jegenye deszka, puha és kemény kerítési rud, puha szél-deszka.

A fák szállítása 1904. évi február hóban kezdendő meg s 1904. évi április hó végéig fejezendő be.

A fák 2 csoportra osztott részletes méretjegyzékeit, melyek egyszersmind ajánlati űrlapokat képeznek, a pályázati feltételekkel együtt a budapest-jobbparti üzletvezetőség (Budapest, külső kerepesi ut nyugdíj házcsoport 2. szám) anyagbeszerzési osztálya szolgáltatja ki díjtalanul, esetleg küldi meg posta útján.

A pályázati feltételek értelmében kiállítandó ajánlatok ivenként egy korona magyar bélyeggel ellátva 1903. évi december 2-ikán déli 12 óráig nyújthatók be, a bánatpénz 1903. évi december 1-én déli 12 óráig teendő le.

Elkészve beadott, vagy táviratilag tett ajánlatok, valamint pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1903. október 26.

(3.1) Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

29068/I. szám.

Magyar királyi államvasutak

Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Piski állomáson létesítendő csatornázással kapcsolatos munkákra.

A tervek, a költségzsámítás, a szerződési tervzet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint az 1887-ben kiadott általános és részletes feltétfüzetek Aradon a magyar királyi államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Aradon, 1903. november hó 3-án.

(3.3) Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

25.780/903. szám.

Magy. kir. államvasutak.

Üzletvezetőség Debrecenben.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak debreceni üzletvezetősége az 1904. és esetleg a következő 1905. és 1906. években szükséges pályafentartási faanyag szállítására nyilvános pályázatot hirdet.

Az 1904. és esetleg 1905. évre a szükséges faanyag ugyanazon év április hó 1-ig szállítandók be.

Alulírott üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy az 1904. évre történő megrendelés alkalmával a tájékozási szolgáló fenti mennyiség-nél, illetőleg a méretjegyzékben felsorolt fák 40%-kal többet vagy kevesebbet rendelhessen, úgy szintén azt is, hogy az egyes évek folyamán 40% erejéig pótmegrendelést tehessen.

A pályázati feltételek alapján szerkesztendő ajánlatok legkésőbb 1903. évi november hó 30-án déli 12 óráig nyújthatók be a debreceni üzletvezetőség I. általános osztályánál.

A bánatpénz pedig, mely a szállítási érték 5%-ából áll, 1903. évi november 29-én déli 12 óráig teendő le az üzletvezetőség gyűjtőpénztárána.

A pályázati feltételek és méretjegyzékek minden üzletvezetőségnél és kereskedelmi iparkamaránál megtekinthetők, a debreceni üzletvezetőség által díjtalanul is kiszolgáltatnak.

Az 122.291/96. sz. általános szállítási feltételek és a pályafentartási fák szállítására vonatkozó 136.719/92. sz. különleges szállítási feltételek minden üzletvezetőségnél megtekinthetők és az igazgató ág nyomtatványtáránál (Budapest, Andrássy-ut 73-75. sz.) készpénzfizetés mellett megszerzhetők, előbbi 50, utóbbi 30 fillérért.

Elkészve beadott, vagy táviratilag tett, valamint pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Kelt Debrecenben, 1903. évi október hó.

(3.3) Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)